

Моніторинг та оцінювання програм і проєктів Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Освітня програма	Аналітика соціальних даних
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Очна(денна)
Рік підготовки, семестр	1 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	5 кред. ЄКТС/150 годин лекції 18 год., практичні заняття 36 год., самостійна робота 96 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен, МКР
Розклад занять	http://roz.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доцент, кандидат філософських наук, доцент, Піголенко Ігор Вікторович, e-mail: pigolenko@gmail.com Практичні / Семінарські: доцент, кандидат філософських наук, доцент, Піголенко Ігор Вікторович, e-mail: pigolenko@gmail.com
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний ресурс Moodle: https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=2089

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Однією з головних проблем української соціологічної освіти, на думку багатьох роботодавців, є брак навичок практичного застосування отриманих знань у випускників університетів. Під час вивчення цієї навчальної дисципліни студенти зможуть познайомитися з основними підходами до моніторингу та оцінки програм та проєктів, з їх практичним застосуванням, оволодіти навичками самостійного планування та проведення моніторингу та оцінки.

Комунікація з викладачем можлива і заохочуватиметься на навчальних заняттях, а також в межах консультацій з викладачем, які проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри.

Завданням дисципліни є формування таких результатів навчання:

1) знання:

- основних понять та визначень у сфері моніторингу і оцінки;
- особливостей проведення моніторингу та оцінки;
- з формування індикаторів, їх ролі та значення в процесі моніторингу;
- з аналізу даних необхідних для оцінювання програм та проєктів;
- теорії змін та її основних складових;
- основних вимог до кваліфікації фахівця з оцінювання;
- особливостей проведення моніторингу та оцінювання в соціальних програмах та проєктах.

2) уміння:

- розробляти систему моніторингу та оцінювання для окремих проєктів та програм;

- залучати зацікавлені сторони та фасилітувати діяльність з моніторингу та оцінювання;
- розробляти індикатори та коротко і довгострокові цільові значення;
- формувати дослідницькі питання та вибирати необхідні, відповідно до мети оцінювання, наявних ресурсів тощо;
- аналізувати та інтерпретувати отримані дані;
- складати звіти за результатами проведення моніторингу та оцінювання;
- застосовувати стандарти та керівництва, необхідні для проведення відповідної діяльності;
- керуватися етичними принципами, визнаними в професійній спільноті;
- використовувати ресурси професійних мереж.

В результаті засвоєння дисципліни студенти зможуть:

- застосовувати основні підходи до проведення моніторингу та оцінювання соціальних програм та проектів;
- розробляти технічне завдання на проведення оцінювання;
- розробляти індикатори та коротко і довгострокові цільові значення;
- формувати дослідницькі питання та вибирати необхідні, відповідно до мети оцінювання, наявних ресурсів тощо;
- аналізувати набори даних, здійснювати триангуляцію;
- готувати звіти та представляти результати.

Згідно з освітньо-науковою програмою, засвоєння дисципліни сприяє підсиленню таких компетенцій та програмних результатів навчання:

- ЗК 03 - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 05 - Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ФК 07 - Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми.
- ФК 08 - Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.
- ПРН 03 - Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти, з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни студенту бажано мати навички використання текстового редактора Word, роботи з таблицями Excel, підготовки презентацій з використання PowerPoint, навички роботи з електронними базами даних.

Дисципліна вивчається після опанування дисциплін: «Кількісні та якісні методи досліджень», «Методологія, методи та технології соціологічних досліджень», «Основи менеджменту», «Соціальне проектування».

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Семинарські	СРС
1	2	3	4	6
Розділ 1 Моніторинг та оцінювання як самостійна дисципліна				
Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни.	8	2	2	4
Тема 2. Основні поняття та визначення	5	0	2	3
Тема 3. Оцінка потреб	6	0	2	4
<i>Разом за розділом 1</i>	19	2	6	11

Розділ 2 Моніторинг програм та проєктів				
Тема 4. Моніторинг та особливості його проведення	7	2	2	3
Тема 5. Індикатори, їх роль та значення в процесі моніторингу	8	2	2	4
Тема 6. Дані, необхідні для оцінювання програм та проєктів	6	0	2	4
Тема 7. Планування моніторингової діяльності	6	0	2	4
<i>Разом за розділом 2</i>	27	4	8	15
Розділ 3 Оцінювання програм та проєктів				
Тема 8. Теорія змін та її основні складові	7	2	2	3
Тема 9. Основні підходи до оцінювання	5	0	2	3
Тема 10. Необхідність проведення оцінювання	5	0	2	3
Тема 11. Розробка технічного завдання на проведення оцінювання	7	2	2	3
Тема 12. Вимоги до кваліфікації фахівця з оцінювання.	5	0	2	3
Тема 13. Джерела інформації та типи даних	7	2	2	3
Тема 14. Методи збору інформації	5	0	2	3
Тема 15. Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні	7	2	2	3
Тема 16. Використання моніторингу та оцінювання	6	0	2	4
Тема 17. Професійна діяльність з оцінювання	7	2	1	4
Тема 18. Особливості проведення моніторингу та оцінювання програм та проєктів	7	2	1	4
<i>Разом за розділом 3</i>	68	12	20	36
<i>МКР</i>	6	0	2	4
<i>Підготовка до екзамену</i>	30	0	0	30
Усього годин	150	18	36	96

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з літературою.

4.1. Базова література

1. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В.– Київ: Українська асоціація оцінювання, 2014 – 32 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukreval.org/images/Glossary.pdf>
2. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? [Текст]: Навчальний посібник / Ю. Дукач, З. Кияниця, Й. Конечна-Саламатін та ін. – К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. – 176 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/vchalnyj-posibnyk-z-monitoryngu-i-otsinyuvannya.pdf>
3. Моніторинг та оцінка програм і проєктів. Практичний посібник / Ольга Морозова, Ольга Варецька, Деніел Джонс, Пепукай Чікуква, Тетяна Салюк) Київ: «Оранта», 2008. 144 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aidsalliance.org.ua/cgi-bin/index.cgi?url=/ua/library/our/index.htm>
4. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / Лендьял М., Винницький Б., Ратейчак Ю., Санжаровський І. За ред. Санжаровського І., Полянського Ю. – К.: К.І.С., 2007. – 80 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/handbook_on_monitoring_and_evaluation_2007_ukr.pdf

5. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Піст Р.К. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. – 580 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://aph.org.ua/wp-content/uploads/2016/08/SHlyah-do-rezultativ_2015_Print.pdf

Зазначену літературу можна знайти в Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка та методичному кабінеті ФСП (ауд. 503, 7 корп.)

4.2. Допоміжна література:

1. <http://www.sociology.kpi.ua/literature> - кафедра соціології КПІ ім.Ігоря Сікорського
2. http://www.aidsalliance.org.ua/cgi-bin/index.cgi?url=/ru/library/syrex/forms_and_instr4ngo/4ngo.htm (за цим посиланням можна знайти приклади форм та інструкцій, що використовуються в практиці роботи недержавних організацій)
3. <http://www.aidsalliance.org.ua/cgi-bin/index.cgi?url=/ua/library/our/index.htm>
4. <http://www.unaids.org/en/regionscountries/countries/ukraine/> (тут можна знайти звітність UNGASS (The United Nations General Assembly Special Session) / GARP (Global AIDS Response Progress Reporting))
5. <http://www.unaids.org/en/dataanalysis/knownyourresponse/globalaidsprogressreporting/> (за цим посиланням є чимало інформації про індикатори (country-level))
6. <http://portfolio.theglobalfund.org/en/Grant/List/UKR> (за цим посиланням в рубриці Program Grant Agreement, зазвичай є таблиця індикаторів (country-level) для кожного із обраних грантів (при використанні потрібно зважати, що грант передбачає комплексну програму, яка складається з багатьох проектів, під кожен із яких для кожної із організацій, що безпосередньо виконує проект, розробляється окрема таблиця індикаторів)
7. <https://www.globalhivmeinfo.org/Pages/GlobalHIVEvaluation.aspx>
8. <http://www.cpc.unc.edu/measure/training/materials>
9. <http://www.cpc.unc.edu/measure/tools/hiv-aids>
10. <http://www.cpc.unc.edu/measure/tools/monitoring-evaluation-systems>
11. <http://www.cpc.unc.edu/measure/tools/hiv-aids>
12. <http://www.cpc.unc.edu/measure/publications/wp-14-153>
13. <http://www.theglobalfund.org/en/me/>
14. <http://www.unaids.org/en/dataanalysis/monitoringandevaluationguidance/>
15. <http://www.pepfar.gov/> <http://www.pepfar.gov/documents/organization/221324.pdf>
16. <http://www.pepfar.gov/documents/organization/206097.pdf>
17. <http://www.pepfar.gov/documents/organization/222186.pdf>
18. <http://www.pepfar.gov/documents/organization/79624.pdf>
19. <http://www.pepfar.gov/documents/organization/79628.pdf>
20. <http://www.cdc.gov/EVAL/framework/>
21. <http://www.usaid.gov/evaluation>
22. <http://www.usaid.gov/results-and-data/information-resources/program-evaluations>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

N з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
1	<p>Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни. Основні поняття та визначення</p> <p>Вступ до курсу. Мета та структура курсу, його зв'язок з іншими курсами. Огляд рекомендованої літератури. Основні поняття та визначення: програма, проект, оцінка (<i>assessment</i>), оцінювання (<i>evaluation</i>), моніторинг, вимірювання діяльності/результативності (<i>performance management</i>), типи моніторингу та оцінки. Основні функції моніторингу та оцінювання. Моніторинг та оцінювання: спільне та відмінне. Моніторинг та оцінювання базовані на результатах, їх відмінність від класичних моніторингу та оцінювання</p> <p>Завдання на СРС: Розглянути «Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання» та порівняти запропоновані поняття та визначення з іншими джерелами.</p>

2	<p>Тема 2. Моніторинг та особливості його проведення</p> <p>Історія моніторингових технологій. Підходи до визначення моніторингу. Основні компоненти моніторингу. Необхідність проведення моніторингу та його роль в управлінні проектною діяльністю. Мета та завдання моніторингу. Основні кроки моніторингового процесу.</p> <p>Завдання на СРС: Розглянути історію становлення моніторингу як сфери діяльності.</p>
3	<p>Тема 3. Індикатори, їх роль та значення в процесі моніторингу</p> <p>Індикатори, їх роль та значення в процесі моніторингу. Критерії відбору індикаторів вимоги до належних «індикаторів». Приклади «належних» та невідповідних індикаторів. Основні правила розробки індикаторів. Класифікація індикаторів. Прямі та дотичні індикатори. Кількісні та якісні індикатори. Індекси: загальні та зведені. Система SMART–індикаторів та SPICED- індикатори. Основні індикатори, придатні для вимірювання <i>Outputs, Outcomes, Impacts</i>, обмеження для їх використання. Визначення базової лінії/вихідних показників (baseline). Закон «зміщення індикаторів».</p> <p>Завдання на СРС: Розробити набір індикаторів за тематикою своєї наукової роботи.</p>
4	<p>Тема 4. Теорія змін та її основні складові</p> <p>Main Components of a Theory of Change): Inputs, Activities, Outputs, Outcomes, Impacts. Графічне представлення теорії змін та її використання, стандартна блок-схематична методика (Standard flow chart); стандартний ланцюг результатів (Standard Results Chain). Логічна рамка (Logical framework (logframe), її використання, можливості та обмеження.</p> <p>Завдання на СРС: Застосувати теорію змін при оцінюванні обраної програми.</p>
5	<p>Тема 5. Розробка технічного завдання на проведення оцінювання</p> <p>Основні елементи та процес підготовки та узгодження ТЗ: коротка інформація про програму, її історію, особливості. Обґрунтування необхідності проведення оцінювання програми. Формулювання запитань, що вимагають відповіді. Визначення того, хто і як буде використовувати результати оцінювання. Визначення методів проведення оцінювання. Джерела інформації. Графік проведення робіт. Вимоги до звіту та поширення інформації.</p> <p>Завдання на СРС: Здійснити розробку технічного завдання за темою наукової роботи.</p>
6	<p>Тема 6. Джерела інформації та типи даних</p> <p>Дані, необхідні для формативного, процесуального та підсумовуючого досліджень. Вимоги до якості даних та способи її забезпечення. Валідність та надійність даних. Вторинні дані, їх джерела. Первинні дані та методи їх збору. Кількісні та якісні методи оцінювання. Інструменти.</p> <p>Завдання на СРС: Здійсніть аналіз можливих джерел даних для здійснення оцінювання.</p>
7	<p>Тема 7. Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні</p> <p>Ланцюжок аналізу та результатів оцінювання. Кількісний та якісний аналіз. Кількісний аналіз: описовий, порівняльний, відносний. Типи підготовка звіту за результатами оцінювання, основні вимоги до його якості та представлення результатів.</p> <p>Завдання на СРС: Оберіть відповідний метод для здійснення аналізу за вашою темою наукової роботи.</p>
8	<p>Тема 8. Професійна діяльність з оцінювання</p> <p>Професіоналізація, її основні характеристики. Професійні кваліфікаційні вимоги до спеціалістів, що здійснюють оцінювання. Етичні принципи, політика, стандарти, керівництва. Професійні об'єднання та мережі, їх роль та завдання. Навчання оцінюванню.</p> <p>Завдання на СРС: Визначте основні етичні принципи на яких базується діяльність фахівця з оцінювання.</p>
9	<p>Тема 9. Особливості проведення моніторингу та оцінювання в наукових програмах та проєктах</p> <p>Досвід моніторингу та оцінювання наукових програм та проєктів в соціальній сфері. Вивчення випадків: звіти про проведений моніторинг та оцінювання.</p> <p>Завдання на СРС: Приведіть приклади ефективного проведення моніторингу та оцінювання в наукових програмах та проєктах.</p>

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять сформувані у студентів:

- знання основних понять та визначень у сфері моніторингу і оцінки;

- знання особливостей проведення моніторингу та оцінки;
- вміння формування індикаторів, розуміння їх ролі та значення в процесі моніторингу;
- вміння з аналізу даних, необхідних для оцінювання програм та проєктів;
- застосування теорії змін в процесі моніторингу та оцінювання;
- знання основних вимог до кваліфікації фахівця з оцінювання;
- проведення моніторингу та оцінювання програм та проєктів.

N з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань
Розділ 1. Моніторинг та оцінювання як самостійна дисципліна	
1	<p>Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до курсу. 2. Мета та структура курсу, його зв'язок з іншими курсами. 3. Огляд рекомендованої літератури. <p>Завдання на СРС: Розглянути питання історії виникнення та становлення моніторингу та оцінювання як самостійної дисципліни</p>
2	<p>Тема 2. Основні поняття та визначення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття та визначення. 2. Основні функції моніторингу та оцінювання. 3. Моніторинг та оцінювання: спільне та відмінне. 4. Моніторинг та оцінювання базовані на результатах, їх відмінність від класичних моніторингу та оцінювання <p>Завдання на СРС: Розглянути «Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання» та порівняти запропоновані поняття та визначення з іншими джерелами.</p>
3	<p>Тема 3. Оцінка потреб</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення потреб. 2. Необхідність проведення оцінки потреб. 3. Планування оцінки потреб. 4. Вибір підходу для проведення оцінки потреб. <p>Завдання на СРС: Проаналізувати підходи до оцінки потреб, що склалися в сфері моніторингу та оцінки.</p>
Розділ 2. Моніторинг програм та проєктів	
4	<p>Тема 4. Моніторинг та особливості його проведення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія моніторингових технологій. 2. Підходи до визначення моніторингу. 3. Основні компоненти моніторингу. 4. Мета та завдання моніторингу. 5. Основні кроки моніторингового процесу. <p>Завдання на СРС: Розглянути історію становлення моніторингу як яфери діяльності.</p>
5	<p>Тема 5. Індикатори, їх роль та значення в процесі моніторингу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індикатори, їх роль та значення в процесі моніторингу. 2. Критерії відбору індикаторів вимоги до належних «індикаторів». 3. Класифікація індикаторів. 4. Індекси: загальні та зведені. 5. Система SMART–індикаторів та SPICED-індикатори. 6. Основні індикатори, придатні для вимірювання. <p>Завдання на СРС: Розробити набір індикаторів за тематикою своєї наукової роботи.</p>
6	<p>Тема 6. Дані, необхідні для оцінювання програм та проєктів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела даних: 2. Первинні та вторинні дані. 3. Вторинний аналіз даних. Соціальні індикатори. <p>Завдання на СРС: Здійснити пошук та збір даних для оцінювання проєкту за обраною темою.</p>

7	<p>Тема 7. Планування моніторингової діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рівні моніторингу. 2. Методи та інструменти моніторингу. 3. Форми, що використовуються для моніторингу та оцінки. <p>Завдання на СРС: Здійснити відбір інструментів для здійснення моніторингу за обраною тематикою.</p>
Розділ 3. Оцінювання програм та проєктів	
8	<p>Тема 8. Теорія змін та її основні складові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головні компоненти теорії змін. 2. Графічне представлення теорії змін та її використання. 3. Логічна рамка, її використання, можливості та обмеження. <p>Завдання на СРС: Застосувати теорію змін при оцінюванні обраної програми.</p>
9	<p>Тема 9. Основні підходи до оцінювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перспективна оцінка. 2. Швидка оцінка. 3. Кластерна оцінка. 4. Оцінка потенціалу громади. <p>Завдання на СРС: Здійснити аналіз основних підходів до оцінювання у світовій практиці.</p>
10	<p>Тема 10. Необхідність проведення оцінювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Типи та види оцінювання: формативне, сумативне та перспективне. 2. Основні етапи проведення оцінювання: виникнення потреби в новій інформації, визначення завдань, планування оцінювання, збір даних, аналіз даних. 3. Підготовка звіту, надання/отримання зворотного зв'язку за результатами проведеного оцінювання, прийняття рішення. <p>Завдання на СРС: Підготуйте обґрунтування проведення оцінювання обраної вами тематики.</p>
11	<p>Тема 11. Розробка технічного завдання на проведення оцінювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні елементи та процес підготовки та узгодження ТЗ. 2. Обґрунтування необхідності проведення оцінювання програми. Формулювання запитань, що вимагають відповіді. 3. Визначення методів проведення оцінювання. 4. Джерела інформації. 5. Графік проведення робіт. 6. Вимоги до звіту та поширення інформації. <p>Завдання на СРС: Здійснити розробку технічного завдання за темою наукової роботи.</p>
12	<p>Тема 12. Вимоги до кваліфікації фахівця з оцінювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до кваліфікації/досвіду фахівців, що проводитимуть оцінювання. 2. Особливості проведення самооцінювання, внутрішнього оцінювання, зовнішнього оцінювання та комбінованого оцінювання. <p>Завдання на СРС: Підготуйте опис соціального портрету фахівця з оцінювання.</p>
13	<p>Тема 13. Джерела інформації та типи даних</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дані, необхідні для формативного, процесуального та підсумовуючого досліджень. 2. Вимоги до якості даних та способи її забезпечення. 3. Валідність та надійність даних. 4. Вторинні дані, їх джерела. 5. Первинні дані та методи їх збору. 6. Кількісні та якісні методи оцінювання. <p>Завдання на СРС: Здійсніть аналіз можливих джерел даних для здійснення оцінювання.</p>

14	<p>Тема 14. Методи збору інформації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метод опитування. 2. Структуровані опитування: доцільність застосування, побудова опитувальників та їх використання. Шкали. 3. Фокус-групи/групові інтерв'ю. Індивідуальні інтерв'ю. 4. Тести: доцільність застосування, правила використання. 5. Швидка оцінка (Rapid Appraisal). 6. Спостереження. Вибірки, основні принципи побудови. <p>Завдання на СРС: Що означає термін "метод"? Перелічіть основні методи соціологічних досліджень.</p>
15	<p>Тема 15. Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ланцюжок аналізу та результатів оцінювання. 2. Якісний аналіз. 3. Кількісний аналіз: описовий, порівняльний, відносний. 4. Типи підготовка звіту за результатами оцінювання. <p>Завдання на СРС: Оберіть відповідний метод для здійснення аналізу за вашою темою наукової роботи.</p>
16	<p>Тема 16. Використання моніторингу та оцінювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання моніторингу та оцінювання в процесі управління програмною діяльністю. 2. Контроль, інспектування, аудит, оцінювання, дослідження (контроль – отримання нових знань). <p>Завдання на СРС: Обґрунтуйте необхідність здійснення моніторингу та оцінювання в процесі управління програмною діяльністю.</p>
17	<p>Тема 17. Професійна діяльність з оцінювання. Особливості проведення моніторингу та оцінювання в наукових програмах та проєктах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професіоналізація, її основні характеристики. 2. Професійні кваліфікаційні вимоги до спеціалістів, що здійснюють оцінювання. 3. Етичні принципи, політика, стандарти, керівництва. 4. Професійні об'єднання та мережі, їх роль та завдання. 5. Навчання оцінюванню. 6. Досвід моніторингу та оцінювання наукових програм та проєктів. 7. Вивчення випадків: звіти про проведений моніторинг та оцінювання. 8. Вивчення випадків: звіти про проведений моніторинг та оцінювання <p>Завдання на СРС: Визначте основні етичні принципи на яких базується діяльність фахівця з оцінювання. Приведіть приклади ефективного проведення моніторингу та оцінювання в наукових програмах та проєктах.</p>
18	<p>Модульна контрольна робота</p>

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Питання для самостійної роботи студентів прописані для кожного лекційного та практичного завдання.

Самостійна робота здобувача включає:

підготовка до аудиторних занять – 62 год;

підготовка до модульної контрольної роботи – 4 год;

підготовка до екзамену – 30 год.

Загалом – 96 год.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідуваність і виконання завдань

Для студентів, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, необхідним є активна робота на лекційних заняттях, однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Від студентів буде вимагатись активна участь на практичних заняттях. Рейтинг студента значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на практичних (семінарських) заняттях. Кожне

пропущене практичне заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг студента з дисципліни. Немає конкретної кількості пропущених практичних занять, які потребуватимуть самостійного опрацювання студентом відповідних тем (виконання завдань) і додаткового спілкування з цього приводу з викладачем. Разом з тим, студент, який пропустив практичні заняття, може отримати низький рейтинг, який не дозволить допустити такого студента до екзамену (у разі 2 не атестацій). В такому разі теми з пропущених семінарських занять мають бути обов'язково вивчені, а практичні завдання виконані студентом. Контроль знань (розуміння) студента пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій або на екзамену. Студент, який виконає відповідні завдання отримуватиме відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповідей та виконання творчих завдань.

Студенти, які пропустили практичні заняття, можуть не допустити зниження підсумкового рейтингу, своєчасно (протягом семестру) опрацювавши відповідні теми і виконавши завдання, передбачені для пропущених занять. Не треба чекати наближення заліково-екзаменаційної сесії для відповідного спілкування з викладачем. Це слід робити як тільки студент буде готовий продемонструвати свої знання і навички з пропущених тем занять.

Теми і завдання для практичних занять передбачені Силабусом, доступні з особистого кабінету студента в системі «Moodle».

На лекціях та практичних заняттях допускається використання ноутбуків, смартфонів, але лише для цілей, зумовлених темою заняття і відповідним тематичним завданням.

Студент на практичному занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлення позиції, читаючи з аркуша паперу знижує якість відповіді та оцінку.

Неформальна освіта

За бажанням здобувача, в умовах, що не сприяють регулярному відвідуванню занять, допускається вивчення окремих змістовних частин дисципліни в асинхронному режимі, зокрема через опанування дистанційних курсів та інших форм неформального навчання. Для врахування в рейтинговій системі оцінювання балів за такі курси, вони мають змістовно відповідати певним темам силабусу, а їх проходження узгоджене з викладачем дисципліни. На підтвердження проходження неформального навчання студент має надати відповідний документ (сертифікат) із зазначенням назви курсів та їх обсягу в годинах. Визнання результатів неформальної освіти відбувається у порядку визначеному у відповідному Положенні КПП ім. Ігоря Сікорського: <https://osvita.kpi.ua/node/179>. Зокрема, рекомендується навчання на онлайн курсі «Моніторинг і оцінювання для ГО» Курс розміщено на освітній онлайн-платформі «Зрозуміло!» за посиланням: <https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:eef+EEF-038+June23/about>

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

(інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності)

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: опитування за темою заняття

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: екзамен

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

1) відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на семінарських заняттях, активна участь на лекційному занятті;

2) МКР;

3) екзамен.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо бере активну участь на семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань, викладає її чітко і логічно.

Належна підготовка студента до практичного заняття займатиме в середньому 1,5-3 години.

Викладач оцінює роботу студента на кожному практичному занятті. Підсумкова кількість балів за роботу на практичних заняттях виставляється викладачем в електронному кампусі.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання студента визначені у положенні про РСО з дисципліни.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Умови допуску до семестрового контролю (екзамену) – наявність не менше 30 балів за семестр.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації студентам

В рамках навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінювання програм і проєктів» проводять лекційні і семінарські заняття відповідно. Лекції проводяться з використанням презентацій про основні терміни, поняття, теорії, з урахуванням тематики занять. В рамках курсу передбачено ознайомлення з першоджерелами та їх обговорення на семінарських заняттях. Також в рамках курсу передбачено набуття практичних навичок, а саме, написання плану оцінки, підготовку інструментарію (анкети), формування та розробки рекомендацій.

Семінарське заняття передбачає підготовку виступів студентами за визначеними питаннями, участь в дискусії, висловлення власної думки тощо. Критеріями оцінювання виконання завдань семінарського заняття є: логічна послідовність відповіді; повнота розкриття кожного питання; аналітичність міркувань у відповіді; посилання на джерела; обґрунтованість особистих висновків.

Готуючись до семінарського заняття студент має опрацювати лекційний матеріал певної теми, ознайомитись з додатковими джерелами, статтями в періодичних виданнях. На семінарському занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, активно включатись у обговорення питання. Якщо студент не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо студент не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу розібратися в тих питаннях які розглядаються в рамках дисципліни «Моніторинг та оцінювання програм і проєктів».

Позааудиторні заняття

Можлива участь студентів у неформальному гуртку для соціологів.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус) «Моніторинг та оцінювання програм і проєктів»

Складено доцентом, кандидатом філософських наук, доцентом, Пиголенко Ігор Вікторович

Ухвалено кафедрою соціології (протокол № 12 від 24.05.2024)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024)

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Рейтинг студента з дисципліни «Моніторинг та оцінювання програм і проєктів» складається з балів, що отримуються за: доповіді, відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на семінарських заняттях.

Розподіл навчального часу за видами занять і завдань з навчальної дисципліни згідно з робочим навчальним планом

Семестр	Навч. час		Розп. навч. год		Контрольні заходи			
	Кредити	Акад. год.	Лекції	Сем.	МКР	ДКР	Реф.	Семестр. атест
1	5	150	18	36	1	-	-	екзамен

Розрахунок вагових балів

РСО з навчальної дисципліни складається з суми балів за контрольні заходи протягом семестру R_D

R_D складається з балів, які студент отримує за наступні види робіт:

- 1) відповіді на практичних заняттях;
- 2) МКР;
- 3) Екзамен

РСО з навчальної дисципліни складається з суми балів студента за усі виконані контрольні заходи протягом семестру (R_D).

$$R_D = r_{\text{сем.}} + r_{\text{МКР}} + r_{\text{екз}} = 25 + 24 + 51 = 100 \text{ балів.}$$

1. Відповіді на семінарських заняттях.

Ваговий бал – 5 балів за правильну відповідь (доповнення до відповіді) на одне питання.

Максимальна кількість балів за активність на семінарських заняттях дорівнює

$\Gamma_{\text{сем}} = 5 \text{ балів} * 5 \text{ від.} = 25 \text{ балів}$ При відповіді на кожне питання студент отримує :

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації, якщо у відповіді студент демонструє глибоке знання матеріалу, логічно і послідовно його викладає, дає обґрунтовані висновки, вільно оперує конкретними даними, з легкістю і переконливо відповідає на поставлені питання; активна участь в занятті – 5 балів;
- «дуже добре» і «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями, відповідає на більшість з поставлених питань – 4 бали;
- «задовільно» і «достатньо», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та значні помилки, на поставлені питання відповідає слабо, або не відповідає взагалі, доповнення до відповіді інших студентів – 3 бали.
- «незадовільно», відсутня робота на семінарі, студент виявився не готовим відповідати на поставленні питання – 0-2 балів.

2. Модульна контрольна робота

Ваговий бал – 24.

Критерії оцінювання:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) на всі питання модульної контрольної роботи; студент вільно орієнтується в поданому матеріалі – 21-24 балів;
- «добре», студент надав відповіді на 75% питань модульної контрольної роботи; відповіді на всі питання контрольної потребують уточнень – 18-20 балів;
- «задовільно», студент надав відповіді на 60% питань модульної контрольної роботи; відповіді потребують суттєвих уточнень, недостатнє володіння матеріалом – 14-17 балів;
- «незадовільно», відповідь не відповідає вимогам на 5 балів, студент не орієнтується в матеріалі, край обмежена відповідь – 0-13 балів.

3. Екзамен.

Ваговий бал – 51.

Екзамен проводиться усно, на екзамен виноситься 3 запитання. Кожне питання оцінюється у 17 балів відповідно до системи оцінювання:

- “відмінно”, повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 16-17 балів;
- “добре”, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 14-15 балів;
- “задовільно”, неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 12-13 балів;
- «достатньо», неповна відповідь, суттєві помилки – 10-11 балів;
- “незадовільно”, незадовільна відповідь – 0-9 бали.

Заохочувальні бали (не більше 10 балів за усі види робіт):

- за науково-дослідницьку діяльність (участь у конференціях, «Днях науки ФСП», конкурсах студентських робіт, публікації);
- участь у факультетських олімпіадах з навчальної дисципліни та всеукраїнських олімпіадах.

2. Порядок проведення атестаційного і екзаменаційного контролю

За результатами навчальної роботи за перші 8 тижнів «ідеальний» студент має набрати 15 балів. На першій атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг складає 15 і більше балів. На другій атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг складає 30 і більше балів. Необхідною умовою допуску до екзамену є зарахування усіх завдань на семінарах, а також МКР.

Для складання атестації з навчальної дисципліни кожен викладач використовує накопичувальну відомість, в яку заносяться нараховані бали за всі види виконаних студентом аудиторних та самостійних завдань (практичні заняття, МКР). Рейтингові бали заносяться у відомості рубіжного контролю (1-а, 2-а атестації).

У випадку, якщо цей показник не відповідає вимогам, в атестаційній відомості виставляється «не атестований».

При отриманні менше ніж 30 балів студент має виконати додаткову роботу у формі написання та захисту роботи із заданої викладачем теми.

Таким чином, загальний (підсумковий) рейтинг студента розраховується як сума фактично отриманих балів за означеними видами робіт. Максимально можливий загальний бал студента складає 100 балів.

Переведення значення рейтингових оцінок в ECTS та традиційні оцінки для виставлення їх до екзаменаційної відомості та залікової книжки здійснюється відповідно до табл.1

Таблиця 1

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Традиційна оцінка
95 - 100	відмінно
85 - 94	дуже добре
75 - 84	добре
65 - 74	задовільно
60 - 64	достатньо
Менш ніж 60	незадовільно

Питання до МКР

1. Дайте визначення моніторингу та опишіть його основні характеристики
2. Дайте визначення оцінюванню та опишіть його основні форми
3. Що таке аудит та як він відрізняється від оцінювання?
4. Що таке аналіз вихідних даних та з яких частин він складається?
5. Що таке теорія змін та яка її роль в оцінюванні?
6. Моніторинг та оцінювання базовані на результатах: їх відмінність від традиційних
7. Назвіть основні етапи реалізації програм та проєктів
8. Охарактеризуйте основні підходи до оцінки потреб
9. Дайте визначення індикаторів та наведіть приклади індикаторів
10. Що таке «належні індикатори» та які основні вимоги до їх конструювання?
11. опишіть основні правила розробки індикаторів
12. Що таке індекси? Наведіть їх приклади
13. Що таке система SMART– індикаторів?
14. опишіть індикатори, придатні для вимірювання Outputs, Outcomes, Impacts та обмеження для їх використання
15. Визначте рівні моніторингу та їх особливості
16. Суть теорії змін та її значення для оцінювання програм та проєктів
17. Основні компоненти теорії змін
18. Збір даних, необхідних для різних типів оцінювання
19. Що таке валідність та надійність даних. Як їх можна забезпечити?
20. Основні вимоги до якості даних та способи їх забезпечення

Питання до екзамену

1. Представте основні історичні етапи розвитку системи оцінювання
2. Назвіть основні міжнародні та національні організації, що займаються розвитком моніторингу та оцінювання
3. Дайте визначення оцінюванню та опишіть його основні форми
4. Чим відрізняються моніторинг та оцінювання?
5. Що таке аудит та як він відрізняється від оцінювання?
6. Щодо яких сфер діяльності програми/проєкту надає інформацію оцінювання?
7. Назвіть основні напрямки використання оцінювання та дайте їх коротку характеристику
8. Назвіть основні виміри(критерії) незалежності оцінювання
9. Що таке аналіз вихідних даних та з яких частин він складається?
10. Що таке теорія змін та яка її роль в оцінюванні?
11. Назвіть та дайте визначення основних елементів теорії змін
12. Основні функції моніторингу та оцінювання
13. Моніторинг та оцінювання базовані на результатах: їх відмінність від традиційних
14. Назвіть основні етапи реалізації програм та проєктів
15. Що таке результативність та ефективність?
16. Охарактеризуйте основні підходи до оцінки потреб
17. Чим зумовлена необхідність проведення оцінки потреб?
18. Охарактеризуйте роль моніторингу в проєктній діяльності
19. опишіть мету та завдання моніторингу проєктів та програм
20. Назвіть основні кроки моніторингової діяльності
21. Дайте визначення індикаторів та наведіть приклади індикаторів
22. Що таке «належні індикатори» та які основні вимоги до їх конструювання?
23. опишіть основні правила розробки індикаторів
24. Що таке індекси? Наведіть їх приклади
25. Що таке система SMART– індикаторів?
26. Чим відрізняються якісні та кількісні індикатори? Наведіть приклади
27. опишіть індикатори, придатні для вимірювання Outputs, Outcomes, Impacts та обмеження для їх використання
28. Що таке вихідні показники та яка їх роль в оцінюванні програм та проєктів?
29. Охарактеризуйте дані та їх типи
30. Назвіть джерела даних, необхідних для проведення моніторингу
31. Що передбачає планування моніторингової діяльності
32. Визначте рівні моніторингу та їх особливості
33. опишіть основні методи та інструменти моніторингу
34. Суть теорії змін та її значення для оцінювання програм та проєктів
35. Основні компоненти теорії змін
36. опишіть стандартний ланцюг результатів
37. Логічна рамка та особливості її використання
38. опишіть основні етапи проведення оцінювання
39. опишіть основні елементи технічного завдання на проведення оцінювання
40. Збір даних, необхідних для різних типів оцінювання
41. Що таке валідність та надійність даних. Як їх можна забезпечити?
42. Основні вимоги до якості даних та способи їх забезпечення
43. опишіть первинні та вторинні дані. Наведіть приклади їх використання
44. Охарактеризуйте кількісні методи оцінювання
45. Охарактеризуйте якісні методи оцінювання
46. Назвіть основні інструменти збору даних, опишіть їх особливості
47. Охарактеризуйте особливості методу опитування, доцільність його застосування та обмеження
48. Структуровані опитування: доцільність застосування, побудова опитувальників та їх використання
49. Фокус-групи/групові інтерв'ю
50. Індивідуальні інтерв'ю
51. Тести: доцільність застосування, правила використання
52. Вивчення випадку
53. Спостереження

55. Швидка оцінка (Rapid Appraisal)